

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ

**Οδηγός
Διαχείρισης των Δικαιωμάτων Διανοητικής
Ιδιοκτησίας**

Περιεχόμενα

ΣΚΟΠΟΣ.....	3
ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	3
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ / ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ	5
<i>Ορισμός της Εφεύρεσης</i>	5
<i>Γενικές αρχές για τις Εφευρέσεις</i>	6
<i>Πλαίσιο Εφαρμογής</i>	7
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ.....	8
1.ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ.....	8
2. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ	8
<i>Ορισμός των Δικαιωμάτων Ερευνητή/Εφευρέτη</i>	8
ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	11
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΣΕ ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΟΥΣ.....	13
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	13
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΩΝ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	13
ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΡΡΟΩΝ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	16
ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΡΡΟΩΝ ΑΠΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΟΥΣ	17
ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	17

Αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Σκοπός

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας εξασφαλίζει την αξιοποίηση και προωθεί στην ευρύτερη κοινωνία τα ερευνητικά του αποτελέσματα μέσω διάφορων μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας στους φορείς δέκτες.

Το Πανεπιστήμιο έχει ως στόχο να συμβαδίζει με τις ολοένα επιταχυνόμενες τεχνολογικές εξελίξεις και να παρέχει καινοτόμα επιστημονικά αποτελέσματα, να αναπτύσσει τεχνογνωσία, να κατοχυρώνει την παραχθείσα γνώση, η οποία προκύπτει από την ερευνητική δραστηριότητα των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας. Για να επιτύχει το στόχο της σημαντικής αυτής συνιστώσας της ερευνητικής και κοινωνικής του πολιτικής, δημιουργεί τους αναγκαίους μηχανισμούς μεταφοράς της τεχνολογίας, οι οποίοι ποικίλουν και περιλαμβάνουν την εφαρμογή ιδεών, μεθοδολογιών παραγωγής, χρησιμοποίηση τεχνογνωσίας, την παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης δικαιωμάτων από ευρεσιτεχνίες και τη σύναψη συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας με υφιστάμενες επιχειρήσεις ή τεχνοβλαστούς (spin off).

Με τον παρόντα οδηγό, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας διατυπώνει το σαφές πλαίσιο σχετικά με την πολιτική μεταφοράς τεχνολογίας, σε πλήρη εναρμόνιση με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Στον οδηγό διευκρινίζονται ο τρόπος και η διαδικασία σχετικά με την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, την κατοχύρωση της νέας γνώσης με την έκδοση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, την παραχώρηση αδειών χρήσης δικαιωμάτων με σκοπό την εκμετάλλευση και εμπορική αξιοποίησή τους και, τέλος, την αξιοποίηση των εν λόγω εσόδων του στη χρηματοδότηση της εκπαιδευτικής και ερευνητικής δραστηριότητας του Ιδρύματος και της οικονομικής αναγνώρισης και συνεισφοράς των ερευνητών/εφευρετών.

Διαχείριση της Διανοητικής Ιδιοκτησίας

Γενική Πολιτική για τη Διανοητική Ιδιοκτησία

Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, λαμβάνοντας υπόψη της:

- 1) Τον Ν.1733/1987 Μεταφορά τεχνολογίας, εφευρέσεις και τεχνολογική καινοτομία (ΦΕΚ Α' 171)
- 2) Τον Ν. 2121/1993 Πνευματική Ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα (ΦΕΚ Α' 25).
- 3) Τον Ν. 2741/1999 "Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, άλλες ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και λοιπές διατάξεις", άρθρο 23
- 4) Το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμ. 456 της 17/24 Οκτ.1984 Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός του Νόμος (ΦΕΚ Α'164), άρθρα 60 και 785 επ.
- 5) Τον Ν. 2843/2000 "Εκσυγχρονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών, εισαγωγή εταιριών επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και άλλες διατάξεις" άρθρο 34, (ΦΕΚ Α' 219/12.10.2000)
- 6) Το Π.Δ. 17/2001 για τη χρηματοδοτική στήριξη νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης – τεχνοβλαστών (SPIN OFF) (ΦΕΚ Α' 14 31.1.2001)
- 7) Τον Ν. 2919/2001 Σύμβαση έρευνας και τεχνολογίας με την παραγωγή και άλλες διατάξεις, άρθρο 11 (όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 3440/2006 άρθρο Τέταρτο), (ΦΕΚ Α' 128/25.6.2001)

- 8) Τον Ν. 2943/2001 Έκτιση ποινών εμπορών ναρκωτικών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης (ΦΕΚ Α' 203/12.9.2001)
- 9) Τον Ν. 3440/2006 "Έγκριση της σύστασης Ιδρύματος με την επωνυμία «Ίδρυμα Ορμύλια» και κύρωση του Οργανισμού του και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 38/27.2.2006)
- 10) Τον Νόμο 4009/2011 Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, (ΦΕΚ Α' 195 6.9.2011) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα,
- 11) Τον Νόμο 4310/2014 (ΦΕΚ Α' 258 8.12.2014) Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
- 12) Τον Νόμο 4386/2016 Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α 83 11.5.2016)
- 13) Τον Νόμο 4485/2017 (ΦΕΚ Α' 114/04/08/2017) Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα
- 14) Τον Νόμο 4559/2018 (ΦΕΚ Α' 142/03.08.2018) Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιόνιο Πανεπιστήμιο και άλλες διατάξεις που τροποποίησε τον Ν. 4009/2011
- 15) Τον Ν. 4610/2019 Συνέργειες Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πειραματικά σχολεία, Γενικά Αρχεία του Κράτους και λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ Α' 70/07.05.2019)

αποφασίζει ότι στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας - Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας ανήκει το περιουσιακό δικαίωμα επί των έργων, όπως:

- 1) κάθε ανακάλυψη/ εφεύρεση ή ερευνητικό αποτέλεσμα που δημιουργήθηκε με χρήση υλικών ή άυλων πόρων, που ανήκουν ή λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας) ή προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο,
- 2) εφευρέσεις, ανεξαρτήτως αν μπορούν να κατοχυρωθούν ή όχι,
- 3) ψηφιακά μέσα, πολυμέσα, σημειώσεις, κείμενα και κάθε έντυπο έργο που δημιουργήθηκε με τη χρήση των υποδομών του Πανεπιστημίου,
- 4) σχέδια, ποικιλίες φυτών, τοπολογίες κυκλωμάτων,
- 5) κάθε ερευνητικό αποτέλεσμα που παράχθηκε για λογαριασμό ή εντός του Πανεπιστημίου και δεν περιγράφεται στα σημεία 1 έως 4 παραπάνω,
- 6) βάσεις δεδομένων, λογισμικό, υλικολογισμικό, υλικό μαθημάτων και κάθε σχετικό έργο που δεν περιλαμβάνεται στα σημεία 1 έως 5 παραπάνω,
- 7) τεχνογνωσία που σχετίζονται με τα σημεία 1 έως 6 παραπάνω.

Τα παραπάνω δικαιώματα προέρχονται από πάσης φύσεως ερευνητική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του υπηρεσιακού καθήκοντος του εκπαιδευτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου (άρθρο 8 ν. 2121/91) ή κατά την υλοποίηση χρηματοδοτούμενων έργων που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας, εφόσον δεν προβλέπεται κάτι διαφορετικό στη σχετική σύμβαση χρηματοδότησης του συγκεκριμένου έργου. Περαιτέρω, λαμβάνει στην κατοχή του το περιουσιακό δικαίωμα επί των έργων που υλοποιείται μέσω τρίτων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας/έργου κ.ο.κ. και έχουν αποδεχτεί τη συμβατική ρήτρα στις σχετικές συμβάσεις που έχουν υπογράψει. Επίσης, μέσω επικυρωμένων και επικαιροποιημένων κανονισμών, η Επιτροπή Ερευνών του ΕΛΚΕ δύναται σε εκτέλεση των παραπάνω να συνάπτει συμφωνίες με τους ερευνητές/εφευρέτες δυνάμει των οποίων, δύναται να αίρει ή να τροποποιεί τα περιουσιακά δικαιώματα του Πανεπιστημίου σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία που δημιουργήθηκε από κάθε μία από τις παραπάνω πηγές.

Γενικές αρχές για τη σύναψη συμβάσεων μεταφοράς και Αξιοποίησης Τεχνολογίας

Εισαγωγή

Σκοπός της σύναψης συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας είναι η θεσμοθέτηση του μηχανισμού που θα ενθαρρύνει την πρακτική εφαρμογή των ερευνητικών αποτελεσμάτων του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας - Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας προς όφελος πρωτίστως της ακαδημαϊκής κοινότητας, της κοινωνίας, της δημιουργίας συνεργασιών με τη βιομηχανία καθώς και της δημιουργίας χρηματορροών από δικαιώματα χρήσης προς το Πανεπιστήμιο και των δημιουργών, οι οποίοι παράγουν ερευνητικό έργο.

Εφευρέσεις / Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας

Ορισμός της Εφεύρεσης

Σύμφωνα με το Ν. 1733/1987, Άρθρο 5:

1. Διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνται για επινοήματα νέα που εμπεριέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής. Η εφεύρεση μπορεί να αναφέρεται σε προϊόν, μέθοδο ή βιομηχανική εφαρμογή.
2. Δεν θεωρούνται εφευρέσεις κατά την έννοια της παραγράφου 1:
  - α. Οι ανακαλύψεις, οι επιστημονικές θεωρίες και οι μαθηματικές μέθοδοι.
  - β. Οι αισθητικές δημιουργίες.
  - γ. Τα σχέδια, οι κανόνες και οι μέθοδοι για την άσκηση πνευματικών δραστηριοτήτων, για παιχνίδια και για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων καθώς και τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών.
  - δ. Η παρουσίαση πληροφοριών.
3. Μια εφεύρεση κρίνεται νέα, αν δεν ανήκει στη στάθμη της τεχνικής. Ως στάθμη της τεχνικής νοείται κάθε τι που είναι γνωστό οπουδήποτε στον κόσμο από γραπτή ή προφορική περιγραφή ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή την ημερομηνία προτεραιότητας.
4. Μια εφεύρεση εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα αν, κατά την κρίση ειδικού, δεν προκύπτει με προφανή τρόπο από την υπάρχουσα στάθμη της τεχνικής.
5. Μια εφεύρεση θεωρείται επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής αν το αντικείμενό της μπορεί να παραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας.
6. Δεν θεωρούνται εφευρέσεις επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής κατά την έννοια της παρ.5:
  - α. Οι μέθοδοι χειρουργικής και θεραπευτικής αγωγής του ανθρώπινου σώματος ή του σώματος ζώων.
  - β. Οι διαγνωστικές μέθοδοι που εφαρμόζονται στο ανθρώπινο σώμα ή στο σώμα των ζώων.
7. Οι εξαιρέσεις της παραγράφου 6 δεν ισχύουν για προϊόντα και ιδίως για ουσίες ή συνθέσεις που χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή των παραπάνω μεθόδων.
8. Δε χορηγούνται διπλώματα ευρεσιτεχνίας στις εξής περιπτώσεις:
  - α. Για εφευρέσεις των οποίων η δημοσίευση ή η εφαρμογή αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή στα χρηστά ήθη.
  - β. Για ποικιλίες φυτών ή είδη ζώων ή βιολογικές μεθόδους παραγωγής φυτών ή ζώων, εκτός από μικροβιολογικές μεθόδους και προϊόντα που παράγονται με αυτές τις μεθόδους."
9. Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγείται και για εφεύρεση που γνωστοποιήθηκε μέσα στους έξι μήνες πριν την κατάθεση της αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αν η γνωστοποίηση οφείλεται :

- α. Σε καταχρηστική ενέργεια σε βάρος του αιτούντος ή του δικαιοπαρόχου του.

β. Σε παρουσίαση της εφεύρεσης σε επίσημα αναγνωρισμένη έκθεση κατά την έννοια της σύμβασης για τις διεθνείς εκθέσεις που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 22 Νοεμβρίου 1928 και κυρώθηκε με το ν. 5562/1932 (ΦΕΚ 221). Στην περίπτωση αυτή ο αιτών οφείλει να δηλώσει κατά την κατάθεση της αίτησης ότι η εφεύρεσή του έχει παρουσιαστεί σε έκθεση και να προσκομίσει σχετική βεβαίωση.

10. Η γνωστοποίηση της παραγράφου 9 δεν θίγει τον κατά την παράγραφο 3, νέο χαρακτήρα της εφεύρεσης.

Κατηγορίες εφευρέσεων

Σύμφωνα με τον Νόμο 1733/1987 υπάρχουν τρεις κατηγορίες εφευρέσεων:

1. Η **Υπηρεσιακή Εφεύρεση**, η οποία είναι το προϊόν συμβατικής σχέσης εργαζομένου με εργοδότη για την ανάπτυξη εφευρετικής δράσης. Στην περίπτωση πραγματοποίησης υπηρεσιακής εφεύρεσης ο δημιουργός δικαιούται πρόσθετη εύλογη αμοιβή, αν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη. Τα δικαιώματα της εφεύρεσης ανήκουν εξολοκλήρου στον εργοδότη.
2. Η **Εξαρτημένη Εφεύρεση**, η οποία είναι η εφεύρεση που πραγματοποιείται από τον δημιουργό με την χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται. Η εξαρτημένη εφεύρεση ανήκει κατά 40% στον εργοδότη και κατά 60% στον δημιουργό. Ο εργοδότης δικαιούται να εκμεταλλευτεί την εξαρτημένη εφεύρεση κατά προτεραιότητα έναντι αμοιβής προς τον δημιουργό. Ο δημιουργός εξαρτημένης εφεύρεσης γνωστοποιεί αμελλητί εγγράφως στον εργοδότη την πραγματοποίηση της εφεύρεσης και παρέχει τα αναγκαία στοιχεία για την από κοινού υποβολή αίτησης χορήγησης Δ.Ε. Αν ο εργοδότης δεν δηλώσει εγγράφως στον εργαζόμενο μέσα σε τέσσερις μήνες από την παραπάνω γνωστοποίηση ότι ενδιαφέρεται να συνυποβάλλει αίτηση Δ.Ε., ο εργαζόμενος μπορεί να υποβάλλει αίτηση Δ.Ε. για λογαριασμό του, στην οποία περίπτωση η εφεύρεση ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργαζόμενο.
3. Η **Ελεύθερη Εφεύρεση**, η οποία είναι εφεύρεση που δεν εμπίπτει στα 1 ή 2 πιο πάνω και η οποία πραγματοποιείται από ιδιώτη ανεξάρτητο εφευρέτη και ανήκει εξ ολοκλήρου σε αυτόν.

Οι εφευρέσεις του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), μελών του Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού (ΕΕΠ), μελών του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) υπάγονται στις εξαρτημένες εφευρέσεις. Ως εκ τούτου κάθε εφεύρεση, που αναπτύσσεται χρησιμοποιώντας υλικοτεχνικές υποδομές του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, εμπίπτει στην κατηγορία των εξαρτημένων εφευρέσεων.

Γενικές αρχές για τις Εφευρέσεις

1. Κάθε εφεύρεση που μπορεί να οδηγήσει σε Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και προέρχεται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, από Καθηγητές, Υπηρετούντες Λέκτορες, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και τυχόν άλλα μέλη ερευνητικής ομάδας, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους ή κατά την υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων θα πρέπει να γνωστοποιείται έγκαιρα και εγγράφως στο Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός). Το Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός) είναι συνδικαιούχος κάθε εφεύρεσης κατά τα ανωτέρω με ποσοστό 40% και 60% για τον ερευνητή/εφευρέτη, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μέσα στο πλαίσιο ενός χρηματοδοτούμενου έργου.
2. Το Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός), εφόσον υπάρχει απόφαση του διαχειριστικού του οργάνου, δύναται να αναλάβει το σύνολο ή μέρος των δαπανών για την απόκτηση και συντήρηση τίτλων προστασίας των εφευρέσεων και να προβαίνει στην κατανομή των εσόδων που προκύπτουν από κάθε εφεύρεση, στην οποία είναι συνδικαιούχος με τον ερευνητή/εφευρέτη
3. Το διάστημα χρηματοδότησης μιας εφεύρεσης από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη από την ημερομηνία

κατάθεσης της αίτησης στον Ο.Β.Ι., εφόσον το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας δεν έχει αξιοποιηθεί εμπορικά. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης, των αρμοδίων οργάνων (Ειδικός Λογαριασμός) η χρηματοδότηση μιας εφεύρεσης μπορεί να παρατείνεται ανά έτος προκειμένου να δοθεί χρόνος για αξιοποίηση.

4. Εφόσον κατατεθεί η αίτηση για την απόκτηση διπλώματος, οι ερευνητές/εφευρέτες, ενεργώντας συλλογικά, όταν είναι περισσότεροι του ενός, μπορούν ελεύθερα να δημοσιοποιούν τις εφευρέσεις, αν κατά την κρίση τους, αυτό είναι προς όφελος της επιστήμης και της τεχνολογίας, αρκεί να μην παραβιάζονται με τον τρόπο αυτό όροι ή συμφωνίες που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της ερευνητικής τους εργασίας.
5. Εάν το Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός) δεν δύναται να, ή αποφασίσει να μην, προχωρήσει εντός τεσσάρων μηνών από τη γνωστοποίηση κάθε εφεύρεσης στην υποβολή αιτήματος χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή αντίστοιχου τίτλου, ο ερευνητής/εφευρέτης μπορεί να την υποβάλει ο ίδιος, οπότε η εφεύρεση ανήκει εξολοκλήρου σ' αυτόν, με την επιφύλαξη των όρων ή συμφωνιών που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της ερευνητικής του εργασίας.
6. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας διατηρεί το δικαίωμα να διακόψει τη χρηματοδότηση της διαδικασίας έκδοσης ή συντήρησης ενός Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας, οποτεδήποτε αυτό κρίνει σκόπιμο, ιδίως στην περίπτωση κατά την οποία εκτιμάται ότι η ευρεσιτεχνία δεν είναι αξιοποιήσιμη εμπορικά. Στην περίπτωση αυτή ο ερευνητής/εφευρέτης έχει το δικαίωμα να συνεχίσει τη διαδικασία με δική του χρηματοδότηση και η εφεύρεση πλέον θεωρείται «ελεύθερη εφεύρεση», συμφωνά με το Άρθρο 6 του Ν. 1733/1987.
7. Εάν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έκδοσης Δ.Ε. (ή πριν από τη έναρξη της διαδικασίας) εκδηλωθεί ενδιαφέρον εκμετάλλευσης από τρίτο, (με σκοπό την συνεκμετάλλευση του Δ.Ε. ή της εφεύρεσης) ή, εάν σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδότησης της έρευνας, από την οποία προήλθε η εφεύρεση, συμμετέχει αυτοδίκαια στο Δ.Ε. και τρίτος φορέας, τότε η Επιτροπή Ερευνών και ο τρίτος διαπραγματεύονται από κοινού την κατανομή του κόστους (τέλη) της έκδοσης και συντήρησης του Δ.Ε. καθώς και την κατανομή του οικονομικού οφέλους, που τυχόν θα προκύψει.
8. Οι προβλέψεις της παρούσας πολιτικής μπορούν να τροποποιούνται ή να αναιρούνται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων.

Πλαίσιο Εφαρμογής

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας αναγνωρίζει ότι η αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και η κεφαλαιοποίηση της άυλης περιουσίας του ιδρύματος αποτελεί εξαιρετικά σημαντική συνιστώσα της δράσης του. Για το λόγο αυτό, όλες οι διαδικασίες μεταφοράς τεχνολογίας εφαρμόζονται με πλήρη επαγγελματισμό βάσει διεθνών πρακτικών σε συνθήκες διαφάνειας. Επίσης, εφαρμόζονται δικλίδες ασφαλείας, οι οποίες περιορίζουν τα περιθώρια κινδύνου και βελτιστοποιούν το επιθυμητό αποτέλεσμα προστατεύοντας πάντα τον ερευνητή/εφευρέτη και το ίδρυμα. Στο πλαίσιο εξασφάλισης διακριτών ρόλων ερευνητών και αξιολογητών, επιτυγχάνεται η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων όλων των εμπλεκόμενων μερών. Στο Πανεπιστήμιο λειτουργούν δομές, οι οποίες θα υποστηρίξουν πρωτοβουλίες για την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τόσο δημιουργώντας τεχνοβλαστούς, όσο και παρέχοντας εξειδικευμένο γνωστικό αντικείμενο σε δέκτες τεχνολογίας. Ακολουθώντας:

1. Η ΜΟΔΥ του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των όρων κάθε σύμβασης ανάληψης / ανάθεσης ερευνητικού έργου σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Οδηγού.
2. Το Γραφείο Αξιοποίησης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων, το οποίο συστάθηκε με την απόφαση αριθμ. Ε1/Σ111/24-04-2020 της Συγκλήτου, είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των εγγράφων γνωστοποίησης των εφευρέσεων προς το Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός), την αξιολόγηση των δυνατοτήτων τους για εμπορική εκμετάλλευση και τη διαπραγμάτευση με τρίτα μέρη για θέματα παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης.

3. Οι εφευρέτες πρέπει να καταθέτουν έγκαιρα και με ίδια πρωτοβουλία στο Γραφείο Αξιοποίησης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων ειδικό **Έντυπο Γνωστοποίησης Εφεύρεσης** για κάθε εφεύρεση, που μπορεί να οδηγήσει σε Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και έγινε στο πλαίσιο των καθηκόντων τους ή με χρήση υποδομών που ανήκουν ή προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο. Το ίδιο έντυπο χρησιμοποιείται και για ανακαλύψεις /εφευρέσεις/ ερευνητικά αποτελέσματα που καλύπτονται από δικαιώματα δημιουργού (copyright). Στο έντυπο αυτό αναφέρονται οι ερευνητές/εφευρέτες, το αντικείμενο της ανακάλυψης /εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος, οι συνθήκες κατά τις οποίες προέκυψε και γεγονότα που σχετίζονται με μελλοντικά βήματα ή ενέργειες.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

1. Νομικό Καθεστώς

Τα ζητήματα προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας ρυθμίζονται από το νόμο 2121/1993 σχετικά με την «Πνευματική Ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα».

2. Δικαιώματα Δημιουργού

Τα δικαιώματα δημιουργού αφορούν κυρίως λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά έργα, ηχογραφήσεις ήχου και βίντεο, μεταδόσεις εκπομπών. Με αυτόν τον τρόπο μπορεί να προστατευτεί και η δημιουργία λογισμικού, παρόλο που το λογισμικό μπορεί να είναι αντικείμενο διπλώματος ευρεσιτεχνίας αν αποτελεί μέρος μιας εφεύρεσης. Στην περίπτωση επιστημονικών δημοσιεύσεων σε περιοδικά ή ανακοινώσεων σε συνέδρια ο/οι συγγραφείς/είς εκχωρούν τα δικαιώματα στον εκδοτικό οίκο ή τον οργανισμό που διοργανώνει το συνέδριο. Τα δικαιώματα υφίστανται αυτόματα χωρίς να απαιτείται διαδικασία αιτήσεως και έχουν ισχύ 70 έτη μετά το θάνατο του δημιουργού, Ορισμός των Δικαιωμάτων Ερευνητή/Εφευρέτη.

Ειδικότερα σύμφωνα με το Ν.2121/1993, ως έργο νοείται «κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης που εκφράζεται με ορισμένη μορφή, ιδίως τα έργα του λόγου, γραπτά ή προφορικά, οι μουσικές συνθέσεις με κείμενα ή χωρίς, τα θεατρικά έργα με μουσική ή χωρίς, οι χορογραφίες και οι παντομίμες, τα οπτικοακουστικά έργα, τα έργα των εικαστικών τεχνών, στα οποία περιλαμβάνονται τα σχέδια, τα έργα ζωγραφικής και γλυπτικής, τα χαρακτηριστικά έργα και οι λιθογραφίες, τα αρχιτεκτονικά έργα, τα φωτογραφικά έργα, τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών, οι εικονογραφήσεις, οι χάρτες, τα τρισδιάστατα έργα που αναφέρονται στη γεωγραφία, την τυπογραφία, την αρχιτεκτονική ή την επιστήμη».

Νοούνται επίσης ως έργα «οι μεταφράσεις, οι διασκευές, οι προσαρμογές και οι άλλες μετατροπές έργων ή εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης καθώς και οι συλλογές έργων ή εκφράσεων της λαϊκής παράδοσης ή απλών γεγονότων και στοιχείων, όπως οι εγκυκλοπαίδειες και οι ανθολογίες, εφόσον η επιλογή ή η διευθέτηση του περιεχομένου τους είναι πρωτότυπη».

Αντικείμενο προστασίας είναι και οι βάσεις δεδομένων οι οποίες λόγω της επιλογής ή διευθέτησης του περιεχομένου τους αποτελούν πνευματικά δημιουργήματα. Η προστασία αυτή δεν εκτείνεται στο περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων και δεν θίγει κανένα από τα δικαιώματα που υφίστανται στο περιεχόμενο αυτό. Ως βάση δεδομένων νοείται η συλλογή έργων, δεδομένων ή άλλων ανεξάρτητων στοιχείων, διευθετημένων κατά συστηματικό ή μεθοδικό τρόπο και ατομικώς προσιτών με ηλεκτρονικά μέσα ή με άλλο τρόπο".

Κατά το άρθρ. 2 παρ. 3 του Ν. 2121/1993 «Ως έργα λόγου προστατευμένα κατά τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας θεωρούνται τα προγράμματα των ηλεκτρονικών υπολογιστών καθώς και το προπαρασκευαστικό υλικό του σχεδιασμού τους. Η προστασία παρέχεται σε κάθε μορφή έκφρασης ενός προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Οι ιδέες και οι αρχές στις οποίες βασίζεται οποιοδήποτε στοιχείο προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, περιλαμβανομένων και εκείνων στις οποίες βασίζονται τα στοιχεία διασύνδεσής του, δεν προστατεύονται κατά τον παρόντα νόμο.

Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή θεωρείται πρωτότυπο, εφόσον είναι προσωπικό πνευματικό δημιούργημα του δημιουργού του».

Οι πνευματικοί δημιουργοί με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω σ' αυτό Πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (Ηθικό δικαίωμα).

1. Το ηθικό δικαίωμα δίνει στον δημιουργό ιδίως τις εξουσίες:

α) της απόφασης για το χρόνο, τον τόπο και τον τρόπο κατά τους οποίους το έργο θα γίνει προσιτό στο κοινό (δημοσίευση),

β) της αναγνώρισης της πατρότητάς του πάνω στο έργο και ειδικότερα την εξουσία να απαιτεί, στο μέτρο του δυνατού, τη μνεία του ονόματός του στα αντίτυπα του έργου του και σε κάθε δημόσια χρήση του έργου του, ή αντίθετα, να κρατάει την ανωνυμία του ή να χρησιμοποιεί ψευδώνυμο,

γ) της απαγόρευσης κάθε παραμόρφωσης, περικοπής ή άλλης τροποποίησης του έργου του, καθώς και κάθε προσβολής του δημιουργού οφειλόμενης στις συνθήκες παρουσίασης του έργου στο κοινό,

δ) της προσπέλασης στο έργο του, έστω και αν το περιουσιακό δικαίωμα στο έργο ή η κυριότητα στον υλικό φορέα του έργου ανήκει σε άλλον, οπότε η προσπέλαση πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο που προκαλεί τη μικρότερη δυνατή ενόχληση στο δικαιούχο,

ε) προκειμένου περί έργων λόγου ή επιστήμης, της υπαναχώρησης από συμβάσεις μεταβίβασης του περιουσιακού δικαιώματος ή εκμετάλλευσής του ή αδείας εκμετάλλευσής του εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία της προσωπικότητάς του εξαιτίας μεταβολής στις πεποιθήσεις του ή στις περιστάσεις και με καταβολή αποζημίωσης στον αντισυμβαλλόμενο για την θετική του ζημία.

Στην τελευταία περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, η υπαναχώρηση ενεργεί μετά την καταβολή της αποζημίωσης. Αν μετά την υπαναχώρηση, ο δημιουργός αποφασίσει και πάλι να προβεί σε μεταβίβαση ή εκμετάλλευση του έργου ή έργου παραπλήσιου, οφείλει κατά προτεραιότητα να προσφέρει στον παλαιό αντισυμβαλλόμενό του τη δυνατότητα να ανακαταρτίσει την παλαιά σύμβαση με όρους όμοιους ή ανάλογους προς εκείνους που ίσχυαν κατά το χρόνο της υπαναχώρησης.

Το ηθικό δικαίωμα είναι ανεξάρτητο από το περιουσιακό δικαίωμα και παραμένει στο δημιουργό ακόμα και μετά τη Μεταβίβαση του περιουσιακού δικαιώματος.

2. Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στον δημιουργό ιδίως την εξουσία να επιτρέπει ή να απαγορεύει:

α) Την εγγραφή και την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή των έργων τους με οποιοδήποτε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει.

β) Τη μετάφραση των έργων τους.

γ) Τη διασκευή, την προσαρμογή ή άλλες μετατροπές των έργων τους.

δ) Όσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα (αντίγραφα) των έργων τους, τη διανομή τους στο κοινό με οποιαδήποτε μορφή μέσω πώλησης ή με άλλους τρόπους. Το δικαίωμα διανομής εντός της Κοινότητας αναλώνεται μόνο εάν η πρώτη πώληση ή η με οποιονδήποτε άλλο τρόπο πρώτη Μεταβίβαση της κυριότητας του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων εντός της Κοινότητας πραγματοποιείται από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του.

ε) Την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό, όσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα των έργων τους. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση ή άλλη πράξη διανομής του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων. Τα δικαιώματα αυτά δεν εφαρμόζονται σε σχέση με τα έργα αρχιτεκτονικής και τα έργα των εφαρμοσμένων τεχνών. Η εκμίσθωση και ο δημόσιος δανεισμός νοούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία 92/100 του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1992 (ΕΕΕΚ αριθμ. Ι 346/61 27.11.1992).

στ) Τη δημόσια εκτέλεση των έργων τους.

ζ) Τη μετάδοση ή αναμετάδοση των έργων τους στο κοινό με τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, με ηλεκτρομαγνητικά κύματα ή με καλώδια ή με άλλους υλικούς αγωγούς ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, παραλλήλως προς την επιφάνεια της γης ή μέσω δορυφόρων.

η) Την παρουσίαση στο κοινό των έργων τους, ενσυρμάτως ή ασυρμάτως ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, καθώς και να καθιστούν προσιτά τα έργα τους στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στα έργα αυτά, όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται με οποιαδήποτε πράξη παρουσίασης στο κοινό με την έννοια της παρούσας ρύθμισης.

θ) Την εισαγωγή αντιτύπων των έργων τους που παρήχθησαν στο εξωτερικό χωρίς τη συναίνεση του δημιουργού ή, εφόσον πρόκειται για εισαγωγή από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αν το δικαίωμα της εισαγωγής αντιτύπων στην Ελλάδα είχε συμβατικά διατηρηθεί από τον δημιουργό. (άρθρα 2, 3 παρ. 1 και 3, 4 Οδηγίας 2001/29 ΕΕΕΚ αριθμ. L.167/10 22.6.2001)."

2. Δημόσια θεωρείται κάθε χρήση ή εκτέλεση ή παρουσίαση του έργου, που κάνει το έργο προσιτό σε κύκλο προσώπων ευρύτερο από το στενό κύκλο της οικογένειας και το άμεσο κοινωνικό περιβάλλον, ανεξαρτήτως από το αν τα πρόσωπα αυτού του ευρύτερου κύκλου βρίσκονται στον ίδιο ή σε διαφορετικούς χώρους.

3. Ο δημιουργός βάσης δεδομένων έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει ή να απαγορεύει: α) την προσωρινή ή διαρκή αναπαραγωγή της βάσης δεδομένων με κάθε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, β) τη μετάφραση, προσαρμογή, διευθέτηση και οποιαδήποτε άλλη μετατροπή της βάσης δεδομένων, γ) οποιαδήποτε μορφή διανομής της βάσης δεδομένων ή αντιγράφων της στο κοινό. Η πρώτη πώληση αντιγράφου της βάσης δεδομένων στην Κοινότητα από το δικαιούχο, ή με τη συγκατάθεσή του, συνεπάγεται ανάληψη του δικαιώματος μεταπώλησης του εν λόγω αντιγράφου στην Κοινότητα. δ) οποιαδήποτε ανακοίνωση, επίδειξη ή παρουσίαση της βάσης δεδομένων στο κοινό, ε) οποιαδήποτε αναπαραγωγή, διανομή, ανακοίνωση, επίδειξη ή παρουσίαση στο κοινό των αποτελεσμάτων των πράξεων που αναφέρονται στο στοιχείο β'. ο νόμιμος χρήστης βάσης δεδομένων ή αντιγράφων της μπορεί να εκτελέσει χωρίς άδεια του δημιουργού, οποιαδήποτε από τις παραπάνω πράξεις οι οποίες είναι αναγκαίες για την πρόσβαση στο περιεχόμενο της βάσης δεδομένων και την κανονική χρησιμοποίησή της. Στο μέτρο που ο νόμιμος χρήστης δικαιούται να χρησιμοποιεί τμήμα μόνο της βάσης δεδομένων, η προηγούμενη διάταξη εφαρμόζεται μόνο για το τμήμα αυτό. Συμφωνίες αντίθετες προς τις ρυθμίσεις των δύο αμέσως προηγούμενων εδαφίων είναι άκυρες." (άρθρα 5. 6 παρ. 1 και 15 οδηγίας 96/9).

4. Αναπαραγωγή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων για ιδιωτικούς σκοπούς δεν επιτρέπεται.

Τα έργα που δημιουργούνται κατά την ερευνητική προσπάθεια των μελών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και αποτελούν πρωτότυπα πνευματικά δημιουργήματα λόγου, τέχνης ή επιστήμης και ως τέτοια χρήζουν προστασίας κατά τις διατάξεις του ν. 2121/1993, ισχύουν τα εξής :

Τα ηθικά δικαιώματα μίας πνευματικής δημιουργίας και γενικά κάθε προϊόντος ανήκουν σε όλους τους συμμετέχοντες στη διαδικασία παραγωγής. Σε περίπτωση δημοσίευσης μέρους ή ολόκληρης της εργασίας, σε οποιαδήποτε μορφή πρέπει να αναφέρει τα ονόματα όλων των ερευνητών που έλαβαν μέρος στη δημιουργική διαδικασία της εργασίας, καθώς επίσης και τον τόπο διεξαγωγής της

δημιουργίας. Στην περίπτωση έργου που δημιουργήθηκε εξολοκλήρου ή εν μέρει στο Π.Δ.Μ., πρέπει να αναφέρεται η διεύθυνση του Π.Δ.Μ.

Τα περιουσιακά δικαιώματα επί των αποτελεσμάτων του προϊόντος που δημιουργήθηκε σε εκτέλεση σύμβασης εργασίας μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στο Π.Δ.Μ. σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 και 40 του ν. 2121/1993, εκτός εάν το συγκεκριμένο πρόγραμμα ορίζει ρητά διαφορετικά κατανομή των δικαιωμάτων. Για την ισχύ αυτής της διάταξης απαιτείται η αναλυτική αναφορά του θέματος αυτού στον κανονισμό παρακολούθησης ή στο τεχνικό δελτίο του έργου, το οποίο υπογράφεται από τους συμμετέχοντες φορείς.

Τρόποι Μεταφοράς Τεχνολογίας

Συμβάσεις Μεταφοράς Τεχνολογίας και αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας επενδύει στην αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων με τρόπο ώστε να διαφυλάσσεται το συμφέρον του Ιδρύματος, των ερευνητών του, αλλά και το γενικότερο δημόσιο συμφέρον.

Οι συμβάσεις Μεταφοράς Τεχνολογίας και αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων σε περιπτώσεις που υφίσταται:

1. Η ύπαρξη εφεύρεσης και των αντίστοιχων τίτλων προστασίας της (δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή αντίστοιχος τίτλος, δικαίωμα δημιουργού) προ της σύμβασης μεταφοράς τεχνολογίας.
2. Η ύπαρξη εφεύρεσης χωρίς τους αντίστοιχους τίτλους προστασίας, αλλά έχοντας ήδη καταθέσει αίτηση για την έκδοσή τους, παράλληλα με τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης μεταφοράς τεχνολογίας.
3. Η ύπαρξη ερευνητικού αποτελέσματος/των χωρίς προηγούμενη κατοχύρωση της πνευματικής/βιομηχανικής ιδιοκτησίας

πρέπει να είναι πάντα σε συμφωνία με τη γενική πολιτική του Ιδρύματος, όπως αυτή καθορίζεται από τον κανονισμό του Ιδρύματος και τις αποφάσεις της Συγκλήτου.

Οι βασικές αρχές για τις συμβάσεις παραχώρησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας είναι οι ακόλουθες:

1. Για τη σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας και αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων, καταρχάς θα αποφασίζεται το αν θα έχει αποκλειστικό ή μη χαρακτήρα. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας θέτει ως προτεραιότητα τις συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας μη αποκλειστικού χαρακτήρα σε περιπτώσεις ανακαλύψεων/ εφευρέσεων/ ερευνητικών αποτελεσμάτων που είναι ευρείες σε αντικείμενο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πολλαπλούς τομείς της οικονομίας ή που είναι αποτελέσματα βασικής έρευνας και μπορούν να θεωρηθούν ως βάση για την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών. Σε περιπτώσεις ανακαλύψεων/ εφευρέσεων/ ερευνητικών αποτελεσμάτων που απαιτούν ιδιαίτερα σημαντική προσπάθεια και επένδυση, ώστε να καταλήξουν στην αγορά ή βρίσκονται σε εμβρυικό στάδιο θα δίνεται προτεραιότητα σε σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας αποκλειστικού χαρακτήρα.
2. Ο αποδέκτης της τεχνολογίας, σε κάθε περίπτωση σύμβασης παραχώρησης, θα πρέπει να είναι αποδεδειγμένα ικανός να μετασχηματίσει την ανακάλυψη/ εφεύρεση/ ερευνητικό αποτέλεσμα σε εμπορικό προϊόν ή υπηρεσία. Σε περίπτωση που η ανακάλυψη/ εφεύρεση/ ερευνητικό αποτέλεσμα είναι προϊόν συγχρηματοδοτούμενου έργου, θα δίνεται προτεραιότητα σε συνεργασίες που προκύπτουν από τις συμβατικές υποχρεώσεις του Πανεπιστημίου (Ειδικός Λογαριασμός), με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του για τη βέλτιστη αξιοποίηση της διανοητικής ιδιοκτησίας του.
3. Για κάθε αποδέκτη θα εξετάζονται επίσης οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ✓ Επάρκεια τεχνικών πόρων για την έγκαιρη μεταφορά της ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος στην αγορά.
  - ✓ Ύπαρξη επαρκούς χρηματοδότησης για ενέργειες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης προ της εμπορικής εκμετάλλευσης της εφεύρεσης.
  - ✓ Ύπαρξη επαρκούς και τεκμηριωμένου επιχειρηματικού σχεδίου.
  - ✓ Δέσμευση για την επιτυχημένη εμπορική εκμετάλλευση της εφεύρεσης.
  - ✓ Ικανότητα εξασφάλισης των τυχόν απαιτούμενων αδειοδοτήσεων.
  - ✓ Συμβατότητα της ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος με τις λοιπές επιχειρηματικές δραστηριότητες.
  - ✓ Ύπαρξη τεχνικού / ερευνητικού προσωπικού υψηλού επιπέδου.
4. Η Σύμβαση Μεταφοράς Τεχνολογίας θα εξασφαλίζει ότι η ανακάλυψη/ εφεύρεση/ ερευνητικό αποτέλεσμα θα φτάσει έγκαιρα σε επίπεδο εμπορικής εκμετάλλευσης. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στις περιπτώσεις αποκλειστικότητας. Η Σύμβαση θα περιλαμβάνει τους εξής όρους: α) Δέσμευση του αποδέκτη για το κατώτερο όριο χρηματοδότησης που θα απαιτηθεί για την μετατροπή της ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος σε εμπορικό προϊόν, β) Χρονοδιάγραμμα για τη δημιουργία πρωτοτύπου, οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας, διάθεσης του προϊόντος στην αγορά και επίτευξης συγκεκριμένου ύψους πωλήσεων.
5. Το Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός) πρέπει να λαμβάνει εύλογο αντάλλαγμα ως αποτέλεσμα της παραχώρησης της πνευματικής του ιδιοκτησίας. Το εύλογο αντάλλαγμα θα πρέπει να σχετίζεται με την εκτιμώμενη κερδοφορία του προϊόντος/υπηρεσίας που βασίζεται στην ανακάλυψη/ εφεύρεση/ ερευνητικό αποτέλεσμα και δεν μπορεί να ξεπερνά το 49%.
6. Παράγοντες που θα συνεκτιμώνται για τον καθορισμό του εύλογου ανταλλάγματος περιλαμβάνουν:
- ✓ Το είδος της τεχνολογίας και τον κλάδο στον οποίο εφαρμόζεται
  - ✓ Το στάδιο ανάπτυξης της ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος
  - ✓ Το μέγεθος της αγοράς
  - ✓ Το εκτιμώμενο κόστος για την ανάπτυξη του προϊόντος/ υπηρεσίας
  - ✓ Τη χρησιμότητα του προϊόντος/ υπηρεσίας έναντι συμπληρωματικών / εναλλακτικών / ανταγωνιστικών προϊόντων/ υπηρεσιών
  - ✓ Τα περιθώρια κέρδους από την πώληση του προϊόντος/ υπηρεσίας
  - ✓ Το ποσοστό του επιχειρηματικού ρίσκου
  - ✓ Το είδος της σύμβασης μεταφοράς τεχνολογίας (αποκλειστική / μη αποκλειστική)

Ο τρόπος καταβολής του εύλογου ανταλλάγματος μπορεί να περιλαμβάνει τρία ή περισσότερα από τα παρακάτω:

1. Κάλυψη του κόστους απόκτησης ή συντήρησης του Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας. Ο αντισυμβαλλόμενος πληρώνει το κόστος των αιτήσεων για χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε ένα ή περισσότερα Γραφεία Ευρεσιτεχνιών. Ο τρόπος αυτός θα είναι υποχρεωτικός σε περιπτώσεις αποκλειστικών συμβάσεων παραχώρησης.
2. Δικαιώματα από την εμπορική εκμετάλλευση της ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος (running royalties): Κατά τη διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης ο αντισυμβαλλόμενος θα πληρώνει σε προκαθορισμένα χρονικά διαστήματα συγκεκριμένο ποσοστό επί των πωλήσεων των προϊόντων/ υπηρεσιών που βασίζονται στην ανακάλυψη/ εφεύρεση/ ερευνητικό αποτέλεσμα. Προβλέπεται υποχρεωτικά ελάχιστο ετήσιο ύψος δικαιωμάτων το οποίο είναι υποχρεωμένος να πληρώνει ο αντισυμβαλλόμενος για να διατηρήσει σε ισχύ τη σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας. Προφανώς, δεν υπάρχει ανώτατο όριο σ' αυτή την κατηγορία δικαιωμάτων. Τα δικαιώματα αυτής της κατηγορίας καλύπτουν και τα έσοδα του αντισυμβαλλόμενου από συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας με τρίτους, εφόσον επιτρέπεται η περαιτέρω μεταβίβαση της τεχνολογίας.
3. Ετήσια τέλη διατήρησης της σύμβασης παραχώρησης: Σε περιπτώσεις που η μετατροπή της ανακάλυψης/ εφεύρεσης/ ερευνητικού αποτελέσματος σε προϊόν/ υπηρεσία αναμένεται να

είναι μακροχρόνια διαδικασία, ο αντισυμβαλλόμενος καταβάλλει στο Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός) ετήσια τέλη διατήρησης της σύμβασης παραχώρησης. Αυτά σταματούν, όταν ξεκινά η διάθεση του προϊόντος/ υπηρεσίας στην αγορά και αντικαθίστανται από τα δικαιώματα του σημείου 2 παραπάνω.

4. Συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο του αποδέκτη. Η περίπτωση αυτή αναλύεται διεξοδικά στις ενότητες "Συμμετοχή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε Τεχνοβλαστούς" και "Καταμερισμός χρηματορροών από συμμετοχή σε τεχνοβλαστούς" στη συνέχεια.

Η σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας εξετάζεται από το Τμήμα Διοικητικής και Νομικής Υποστήριξης της Επιτροπής Ερευνών ως προς τη συμβατότητά της με επιμέρους τμήματα του Οδηγού Χρηματοδότησης Ερευνών, του Κώδικα Δεοντολογίας Ερευνών και την κείμενη νομοθεσία. Επισημαίνεται ότι:

1. Η χρήση του ονόματος του Πανεπιστημίου (Ειδικός Λογαριασμός Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας) επιτρέπεται μόνο κατόπιν ειδικής έγγραφης συμφωνίας/συμβατικού όρου μετά από απόφαση της Συγκλήτου που λαμβάνεται ύστερα από θετική εισήγηση της Επιτροπής Ερευνών.
2. Παραίτηση από ευθύνη: Ειδικός όρος θα πρέπει να προβλέπει ότι ο αποδέκτης/ες αναλαμβάνει όλες τις ευθύνες και υποχρεώσεις για κάθε νομικό ζήτημα που τυχόν θα προκύψει από την εκτέλεση της σύμβασης παραχώρησης και ιδιαίτερα για τα προϊόντα/ υπηρεσίες που θα δημιουργήσει βάσει αυτής.

Συμμετοχή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε Τεχνοβλαστούς

Νομοθετικό Πλαίσιο

Οι νόμοι του Ελληνικού Κράτους, εναρμονισμένοι με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, προβλέπουν τη δημιουργία έντασης γνώσης για την αξιοποίηση και εκμετάλλευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων που δημιουργούνται εντός του ακαδημαϊκού χώρου.

1. Νόμος 2843/2000 άρθρο 34.
2. Το Προεδρικό Διάταγμα 17/2001 (ΦΕΚ 14/31.01.2001) για τη χρηματοδοτική στήριξη νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης (τεχνοβλαστών ή spin-off) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 34 παράγραφος β του Ν. 2843 / 2000 καθορίζει, όπως ισχύει, το πλαίσιο ίδρυσης και χρηματοδότησης των τεχνοβλαστών μέσω του Γ' ΚΠΣ και συγκεκριμένα του Προγράμματος "ΠΡΑΞΕ" στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Ανταγωνιστικότητα".
3. Νόμος 2919/2001 (ΦΕΚ 128 Α/ 25.7.2001), άρθρο 11.
4. Νόμος 2741/1999, άρθρο 23 παρ. 3^Α.

Γενικές αρχές και Ρυθμίσεις ίδρυσης τεχνοβλαστών στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Με το παρόν πλαίσιο το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας επιθυμεί να παρέχει την απαραίτητη αναγνώριση και κίνητρα στους ερευνητές που δημιουργούν γνώση προς όφελος της κοινωνίας. Το Πανεπιστήμιο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην υποστήριξη των πρωτοβουλιών για ανάπτυξη εταιριών έντασης γνώσης από το επιστημονικό του προσωπικό καθώς και από αποφοίτους του και μεταπτυχιακούς του φοιτητές και μέσα σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από 24 μήνες από τη λήψη του διπλώματος ή την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Με τον όρο εταιρία ένταση γνώσης, **τεχνοβλαστό** ορίζεται κάθε νομικό πρόσωπο (με τη μορφή κεφαλαιουχικής Εταιρίας που συστήνεται για την εμπορική αξιοποίηση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της επιστημονικής έρευνας, που προήλθαν είτε από Καθηγητές και Ερευνητές του Πανεπιστημίου από την ενασχόλησή τους στα Εργαστήριά του είτε από ερευνητικά έργα, χρηματοδοτούμενα ή μη, που εκτελέστηκαν στο Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός).

Πρόταση δημιουργίας τεχνοβλαστού

Πρόταση για τη δημιουργία τεχνοβλαστού μπορεί να γίνει από την Πρυτανεία του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, από την Κοσμητεία των Σχολών του Ιδρύματος, από ένα ή περισσότερα μέλη ΔΕΠ, ερευνητές, τεχνικό και επιστημονικό προσωπικό προς τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας ΠΔΜ. Πρόταση επίσης, μπορεί να προέλθει από φορέα εκτός του ΠΔΜ, ο οποίος βρίσκεται ενδιαφέρον σε τεχνολογία ή ερευνητικό αποτέλεσμα του Ιδρύματος.

Εταίροι τεχνοβλαστού

Η συμμετοχή μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού προσωπικού, τεχνικού προσωπικού, του Πανεπιστημίου σε επιχειρηματικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης της γνώσης και των αποτελεσμάτων της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης δεν αντίκειται προς την ιδιότητα τους. Η συμμετοχή μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου, στις παραπάνω επιχειρηματικές δραστηριότητες, επιτρέπεται μετά τη συμπλήρωση τριετίας από το διορισμό τους και μετά από απόφαση της Συγκλήτου. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται ο τρόπος και η έκταση συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο των ανωτέρω επιχειρήσεων. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή μέλους του προσωπικού αυτού με την ιδιότητα του Διευθύνοντος Συμβούλου ή του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλης ανάλογης θέσης στα όργανα διοίκησης της επιχείρησης.

Εκτός των παραπάνω φυσικών προσώπων, στο μετοχικό κεφάλαιο του τεχνοβλαστού μπορεί να συμμετάσχει κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο, εταιρεία ή οργανισμός με δραστηριότητα στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Συμμετοχή του ΠΔΜ στον τεχνοβλαστό

Για τη διευκόλυνση της πρακτικής εφαρμογής ανακαλύψεων/ εφευρέσεων/ ερευνητικών αποτελεσμάτων που έγιναν στο Πανεπιστήμιο, ο Ειδικός Λογαριασμός δύναται να συμμετάσχει ως εταίρος στο εν λόγω εταιρικό σχήμα. Η εταιρική συμμετοχή του Πανεπιστημίου (Ειδικός Λογαριασμός) γίνεται μέσω του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας και μπορεί να έχει τη μορφή χρηματικής εισφοράς ή εισφοράς σε είδος (ως είδος νοούμενου του αποτελέσματος της ερευνητικής δραστηριότητας (τεχνογνωσίας), η χρήση του οποίου εισφέρεται στο εταιρικό σχήμα).

Σε περίπτωση κατά την οποία το Πανεπιστήμιο συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο του τεχνοβλαστού το καταστατικό δύναται να αναγνωρίζει στο Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός) δικαίωμα προτίμησης, έναντι των λοιπών μετόχων στον τεχνοβλαστό, σε περιπτώσεις μεταβίβασης τμήματος του μετοχικού κεφαλαίου σ' αυτό.

Η συμμετοχή του Πανεπιστημίου (Ειδικός Λογαριασμός) στον τεχνοβλαστό διέπεται και από τους υφιστάμενους κώδικες δεοντολογίας, τον Οδηγό Χρηματοδότησης Ερευνών και την ισχύουσα νομοθεσία για την ίδρυση και λειτουργία των τεχνοβλαστών και την υπηρεσιακή κατάσταση των Μελών ΔΕΠ.

Σε περίπτωση που το Πανεπιστήμιο (Ειδικός Λογαριασμός) δεν επιθυμεί να συμμετάσχει στον υπό ίδρυση τεχνοβλαστό, και προκειμένου να παραχωρηθεί η χρήση και εκμετάλλευση του προϊόντος διανοίας (ανακάλυψης, εφεύρεσης, ερευνητικού αποτελέσματος), συνάπτεται σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας ή παραχώρησης εκμετάλλευσης ή χρήσης ή άλλη συναφής σύμβασης μεταξύ του Πανεπιστημίου (Ειδικός Λογαριασμός), του δημιουργού/ών και του υπό ίδρυση τεχνοβλαστού, στην οποία καθορίζονται λεπτομερώς οι όροι της παραχώρησης του προϊόντος και το οικονομικό αντάλλαγμα αυτής.

Διαδικασία συμμετοχής σε τεχνοβλαστούς

Βήμα 1: Το μέλος ΔΕΠ ή ερευνητής που μπορεί να εκπροσωπεί μια ομάδα ερευνητών επικοινωνεί με την Επιτροπή Ερευνών και ειδικότερα το Γραφείο Αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων το οποίο έχει συσταθεί. Από την Επιτροπή Ερευνών παρέχεται το παρόν πλαίσιο.

Βήμα 2: Ο ερευνητής ή η ομάδα μελών ΔΕΠ/ερευνητών που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε τεχνοβλαστό συμπληρώνουν το σχετικό Ερωτηματολόγιο Τεχνοβλαστού (Παράρτημα). Η συμπλήρωση του εντύπου αυτού έχει σαν στόχο αφενός να ενημερώσει το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας για την πρόθεσή του αυτή και αφετέρου να δημιουργήσει τον κατάλληλο προβληματισμό στους συμμετέχοντες, ώστε η συμμετοχή στον τεχνοβλαστό να είναι αποτέλεσμα ώριμης σκέψης.

Βήμα 3: Ειδική επταμελής επιτροπή της Επιτροπής Ερευνών εξετάζει την προτεινόμενη δραστηριότητα. Η δραστηριότητα αυτή πρέπει να είναι απόλυτα συμβατή με την ερευνητική αποστολή του Πανεπιστημίου, όπως αυτή καθορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό, και δεν πρέπει να έρχεται σε αντίθεση με τους περιορισμούς που θέτει αυτός, όπως: «δεν επιτρέπεται η διεξαγωγή ή συμμετοχή σε έρευνες για πολεμικούς σκοπούς οποιασδήποτε μορφής, με εξαίρεση την έρευνα για τις αμυντικές ανάγκες της Χώρας», και «δεν επιτρέπεται η διεξαγωγή απόρρητης έρευνας παρά μόνο με ειδική απόφαση της Συγκλήτου, εφόσον η έρευνα αυτή εξυπηρετεί την άμυνα της Χώρας».

Βήμα 4: Μετά την εξέταση της προτεινόμενης δραστηριότητας, η επταμελής επιτροπή αποφασίζει τον τρόπο συμμετοχής ή μη του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Ο τρόπος αυτός μπορεί είναι μεταξύ άλλων:

- α) εξασφάλιση ποσοστού σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (royalties) που θα σχετίζονται με το τελικό προϊόν της εταιρείας. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να αποδίδονται σε οποιαδήποτε φάση ανάπτυξης της εταιρείας ή της υλοποίησης του προϊόντος. Τα δικαιώματα αυτά καθορίζονται από τον Κανονισμό Διαχείρισης Πνευματικών Δικαιωμάτων του Πανεπιστημίου.
- β) εφ' άπαξ αποζημίωση για εκχώρηση ερευνητικών αποτελεσμάτων – πνευματικής ιδιοκτησίας (lump sum) και
- γ) συμμετοχή του Πανεπιστημίου στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας με συγκεκριμένο ποσοστό.

Η Ειδική Επταμελής επιτροπή συζητά τους όρους συμμετοχής και μπορεί να ζητήσει την συνδρομή και εισήγηση μιας Τριμελούς Επιστημονικής Επιτροπής (με μέλη από την Ολομέλεια της Επιτροπής Ερευνών) αν αυτό κριθεί απαραίτητο. Η επιλογή γίνεται με κριτήριο τις προοπτικές της επένδυσης και τους υπόλοιπους μετόχους στον τεχνοβλαστό, την κατοχή πνευματικής ιδιοκτησίας από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, την τεχνογνωσία με την οποία θα συμμετέχει το Πανεπιστήμιο στον τεχνοβλαστό, το χρονοδιάγραμμα παραγωγής προϊόντος ή υπηρεσίας από τον τεχνοβλαστό κ.ά.

Βήμα 5: Η εισήγηση της ειδικής επταμελούς επιτροπής της Επιτροπής Ερευνών υποβάλλεται στην Σύγκλητο για την τελική απόφαση συμμετοχής ή μη του Πανεπιστημίου. Στην Σύγκλητο εξετάζεται μεταξύ των άλλων και το κατά πόσο με αυτή την δραστηριότητα δεν θα παρακωλύονται τα πάσης φύσεως καθήκοντα των εμπλεκόμενων μελών ΔΕΠ (σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομικές διατάξεις).

Βήμα 6: Σε περίπτωση θετικής απόφασης για την συμμετοχή του Πανεπιστημίου με ποσοστό στον τεχνοβλαστό, το Πανεπιστήμιο συμμετέχει μέσω του ΕΛΚΕ χωρίς την καταβολή ποσού για το μετοχικό κεφάλαιο ή οποιοδήποτε άλλο λόγο. Σε περίπτωση εκχώρησης δικαιωμάτων εκμετάλλευσης πνευματικής ιδιοκτησίας υπογράφεται ξεχωριστή σύμβαση βάσει του κανονισμού περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας του Πανεπιστημίου, και όπου ο τεχνοβλαστός αντιμετωπίζεται σαν εξωτερική εταιρεία, με πρόβλεψη εσόδων για το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, όπου λαμβάνεται υπόψη αν συμμετέχουν οι εφευρέτες ή ερευνητές που παρήγαγαν πνευματική

ιδιοκτησία ή ερευνητικά αποτελέσματα στον τεχνοβλαστό. Η καταβολή των απαραίτητων τελών για την διατήρηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας επιβαρύνει τον τεχνοβλαστό.

Βήμα 7: Τα έσοδα που προκύπτουν για το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, ανεξάρτητα από τον τρόπο συμμετοχής του στον τεχνοβλαστό, καταβάλλονται στην Επιτροπή Ερευνών για την ανάπτυξη της ερευνητικής δραστηριότητας της επιστημονικής κοινότητας του Πανεπιστημίου (Λογαριασμός Ανάπτυξης της Έρευνας).

Βήμα 8: Το Πανεπιστήμιο μπορεί να εκχωρήσει, μετά από συμφωνημένη αποζημίωση, οποτεδήποτε συμφωνήσει με τους εταίρους του στον τεχνοβλαστό, το ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου που του αντιστοιχεί, όταν κρίνει ότι δεν συντρέχουν λόγοι συμμετοχής του στην εταιρεία, λόγω αλλαγής του χαρακτήρα των δραστηριοτήτων του τεχνοβλαστού, π.χ. σε περίπτωση μείωσης των ερευνητικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων) ή όταν θεωρεί ότι έχει αποφέρει ένα σημαντικό αποτέλεσμα για το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (π.χ. πενταπλάσια αξία των μετοχών που κατέχει, χρονική διάρκεια ικανή για να έχει αποδώσει ο τεχνοβλαστός, πρόγραμμα ΠΡΑΞΕ Β' φάση). Στην περίπτωση όπου έχει υπογραφεί σύμβαση χρήσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας πριν την σύσταση του τεχνοβλαστού και προκύψουν νέα διπλώματα ευρεσιτεχνίας από τον τεχνοβλαστό, τα δικαιώματα επ' αυτών καθορίζονται με νέα σύμβαση βάσει του κανονισμού περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας του Πανεπιστημίου.

Βήμα 9: Για τα μέλη ΔΕΠ που συμμετέχουν σε τεχνοβλαστούς, ο Πρόεδρος του αντίστοιχου Τμήματος συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση για τις ακαδημαϊκές τους δραστηριότητες προκειμένου να ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που έχουν τεθεί στο Βήμα 5. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος μετέχει σε τεχνοβλαστό, ο παραπάνω έλεγχος γίνεται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος απουσία του Προέδρου.

Υποχρεώσεις τεχνοβλαστού προς το Πανεπιστήμιο

Η εταιρία – τεχνοβλαστός οφείλει να ενημερώνει το Πανεπιστήμιο μέσω των μελών ΔΕΠ – ερευνητών που συμμετέχουν

- α. με το καταστατικό ίδρυσής της,
- β. με όλες τις ανανεώσεις του καταστατικού, εντός μηνός από την ανανέωσή του,
- γ. την εκάστοτε σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της σε διάστημα ενός μηνός από την αλλαγή του,
- δ. τις προσκλήσεις και τα πρακτικά των Γενικών Συνελεύσεων της (εκτάκτων και τακτικών), ε. τους ετήσιους ισολογισμούς της.

Έσοδα από Συμβάσεις Μεταφοράς Τεχνολογίας

Καταμερισμός Χρηματορροών από Συμβάσεις Μεταφοράς Τεχνολογίας

Ο ΕΛΚΕ διαχειρίζεται τα έσοδα που προέρχονται από την εμπορική εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, προϊόντων μεταφοράς τεχνολογίας – τεχνογνωσίας, που προκύπτουν από την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων έργων και την εν γένει δραστηριότητα των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας. Ποσοστό τουλάχιστον 25% των εσόδων αυτών αποδίδεται στον τακτικό προϋπολογισμό του Π.Δ.Μ. (άρθρο 59 παρ.6α Ν.4485/2017). Το υπόλοιπο ποσό διατίθεται, κατά προτεραιότητα, για την κάλυψη των δαπανών που καταβλήθηκαν για την απόκτηση και συντήρηση των τίτλων πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς, επίσης, και αυτών που προέκυψαν κατά τη διαπραγμάτευση συμβάσεων μεταφοράς τεχνολογίας κατά τη διάρκεια του χρόνου ισχύος των

αντίστοιχων τίτλων. Τέτοιου είδους δαπάνες περιλαμβάνουν αμοιβές που καταβλήθηκαν σε τρίτους για νομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, καθώς επίσης και για την κατοχύρωση των τίτλων. Οι αμοιβές που πληρώνονται σε τρίτους μπορούν να είναι είτε εφάπαξ ή να έχουν τη μορφή προσυμφωνημένου ποσοστού από το συνολικό ύψος των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης, εφόσον υπάρχουν.

Το υπόλοιπο ποσό, εφόσον μοναδικός δικαιούχος των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας είναι το ΠΔΜ (όπως όταν υπάρχει παραίτηση των καθηγητών – ερευνητών) συνιστά ίδιους πόρους του ΕΛΚΕ ΠΔΜ και διατίθεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Σε περίπτωση που υπάρχουν και δικαιούχοι φυσικά πρόσωπα (καθηγητές εφευρέτες/δημιουργοί), το υπόλοιπο ποσό κατανέμεται ως εξής: 60% λαμβάνουν οι καθηγητές (εφευρέτες/δημιουργοί) και 40% ο ΕΛΚΕ. Το ποσοστό του ΕΛΚΕ συνιστά ίδιους πόρους και διατίθεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

3) Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΠΔΜ είναι δυνατόν να συμβάλλει στη χρηματοδότηση διάχυσης/έκδοσης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας. Το ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης επιστρέφεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας από τον εκδότη, συγγραφέα ή χρηματοδοτηθέντα ερευνητή. Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας διατηρεί το δικαίωμα να απαιτήσει από τον χρηματοδοτηθέντα εκδότη ποσοστό μέχρι 30% από την εμπορική εκμετάλλευση της έκδοσης, της οποίας σκοπός ήταν η διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Καταμερισμός Χρηματορροών από Συμμετοχή σε Τεχνοβλαστούς

Για τον υπολογισμό του καταμερισμού των εσόδων που προέρχονται από πληρωτέα μερίσματα λόγω της συμμετοχής του Πανεπιστημίου (Ειδικός Λογαριασμός) στο μετοχικό Κεφάλαιο Τεχνοβλαστών ή ως αντάλλαγμα από σύμβαση μεταφοράς τεχνολογίας ισχύουν όσα αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Εφαρμογή του Οδηγού Μεταφοράς Τεχνολογίας

Το Γραφείο Αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων

Το Γραφείο Αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων του ΠΔΜ λειτουργεί ως ανεξάρτητο γραφείο στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας και ανήκει στη Μονάδα Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης. Οι υπηρεσίες που παρέχει εξειδικεύονται ακολούθως:

Το Γραφείο παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στους ερευνητές του ΠΔΜ μέσω ατομικών ή και ομαδικών συνεδριών, με σκοπό την επιχειρηματική ωρίμανση των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων.

Για την κατοχύρωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας τα στελέχη του Γραφείου συμβουλεύουν τους ερευνητές του ΠΔΜ σε θέματα προστασίας της πνευματικής και βιομηχανικής τους ιδιοκτησίας.

Σε ότι αφορά την ίδρυση τεχνοβλαστών πληροφορεί και υποστηρίζει τους ερευνητές του ΠΔΜ στην ίδρυση επιχειρήσεων τεχνολογικής βάσης (τεχνοβλαστών).

Οι υπηρεσίες προς τους ερευνητές περιλαμβάνουν την πληροφόρηση για την αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων μέσω ειδικών σεμιναρίων, συναντήσεων, ημερίδων και λοιπών εκδηλώσεων, αναφορικά με τους τρόπους και τις δυνατότητες αξιοποίησης της έρευνάς τους. Επίσης, στο γραφείο γίνεται καταγραφή των αποτελεσμάτων της έρευνας του ΠΔΜ μέσω του

πληροφοριακού συστήματος της Επιτροπής Ερευνών και υποστηρίζει τους ερευνητές ιδρύματος στην προβολή.

Τέλος, όσον αφορά τις υπηρεσίες προς φορείς και επιχειρήσεις σημαντική είναι η Δικτύωση των Ερευνητών και των Εργαστηρίων του ΠΔΜ με την αγορά. Για το λόγο αυτό το Γραφείο συμμετέχει ενεργά στο περιφερειακό, εθνικό και διεθνές φόρουμ καινοτομίας, με στόχο τη δικτύωση των ερευνητών και των εργαστηρίων του ΠΔΜ με την αγορά και την αξιοποίηση της έρευνάς τους προς όφελος του Πανεπιστημίου, της εθνικής οικονομίας και της κοινωνίας. Το Γραφείο δύναται επίσης, να διαμεσολαβεί μεταξύ του Πανεπιστημίου και της αγοράς προκειμένου να αξιοποιηθεί η έρευνά του και να υποστηριχθούν κυρίως οι ελληνικές επιχειρήσεις στη βελτίωση των υφιστάμενων προϊόντων και υπηρεσιών τους και στη δημιουργία νέων.